Ettevõtluse alustamine ja ülevaade kohustustest

Mis on ettevõtlus

Ettevõtlus tulumaksuseaduse (TuMS) tähenduses on isiku iseseisev majandus- või kutsetegevus (sealhulgas notari ja kohtutäituri ning vabakutselise loovisiku loometegevus), mille eesmärgiks on tulu saamine kauba tootmisest, müümisest või vahendamisest, teenuse osutamisest või muust tegevusest, k.a loominguline või teaduslik tegevus (**TuMS § 14 lg 2**).

Ettevõtlus käibemaksuseaduse (KMS) tähenduses on isiku iseseisev majandustegevus, mille käigus võõrandatakse kaupa või osutatakse teenust, olenemata selle tegevuse eesmärgist või tulemusest. Ettevõtlusena käsitatakse ka notari ja kohtutäituri ametitegevust (**KMS § 2 lg 2**).

Notarit ja kohtutäiturit käsitatakse vastavalt nende tegevust reguleerivatele õigusaktidele raamatupidamise ja maksustamise osas füüsilisest isikust ettevõtjana.

Kes on ettevõtja

Füüsilisest isikust ettevõtja ehk FIE on füüsiline isik, kes tegeleb ettevõtlusega. FIE võib olla iga füüsiline isik, sh ka alaealine vähemalt 15aastane isik, kellele vanem on andnud nõusoleku või kohus on laiendanud teovõimet tegeleda majandustegevusega **(tsiviilseadustiku üldosa seaduse** §-d 9–11).

FIE ja temale kuuluv ettevõte kui majandusüksus, läbi mille ta tegutseb, **ei ole juriidiline isik**.

FIE võib tegutseda tegevusaladel, millel tegutsemine ei ole seadusega keelatud. Seaduses võib sätestada tegevusalasid, milleks on vaja tegevusluba või millel võib tegutseda üksnes teatud liiki ettevõtja (**äriseadustiku (ÄS) § 4 lg-d 1–2**).

Ettevõtluse korraldamisele on muuhulgas iseloomulikud järgmised tunnused:

- ✓ FIE ise otsustab, kuidas, kellele, kus ja millal ta oma teenust osutab;
- ✓ FIE pakub kaupu või teenuseid oma nimel (iseseisvalt) teistele isikutele (ostjad/tellijad);
- ✓ töö tegemiseks võib FIE palgata teisi isikuid, s.t FIE võib olla tööandjaks teistele isikutele;
- ✓ FIE soetab ja remondib ettevõtluses kasutatavad seadmed, töövahendid jmt omal kulul;
- ✓ FIE korraldab oma raamatupidamise lähtuvalt raamatupidamise seadusest;
- ✓ FIE määrab oma ettevõtluses kasutatava vara ja selle vara ettevõtluses kasutamise proportsiooni;

- FIE hangib ettevõtluse tarbeks materjalid, kaubad ja teenused omal kulul;
- FIE ei saa olla ise endale tööandjaks, saata ennast lähetusse, maksta endale palka ja hüvitist isikliku sõiduauto töösõitudeks kasutamise eest ega teha endale erisoodustusi;
- FIE ei saa teha tehinguid iseendaga (näiteks sõlmida iseendaga laenulepingut, varamüügi lepingut);
- FIE-l kui ettevõtjal lasub majandustegevusega kaasnev risk, vastutades oma tegevuse eest kogu oma varaga, s.t nii ettevõtluses kasutatava kui ka isikliku varaga;
- FIE esitab Maksu- ja Tolliametile füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulude kohta tuludeklaratsiooni vormi E, millel kajastab oma ettevõtluse tulud ja kulud.

Viimati uuendatud 08.01.2025